

7. helburua: guztiontzako energia eskuragarria, segurua, jasangarria eta modernoa bermatzea

2015eko abenduaren 12an hartu zen Parisko Akordioa, ondoren Espainiak berretsia, energia-politikak garatzeko erreferentzia-esparrua da. Espainia, herrialde asko bezala, aurre egiten ari zaio bere ekonomiaren hazkunderari eta berotegi-efektuko gasen isurketei, eta, nahiz eta hiri batzuek gaiaren inguruan kartak hartu dituzten, beste batzuek atzera egitea erabaki dute; hala, datuek erakusten dute energiaren %17,3 baino ez datorrela energia berriztagarrietatik eta inportatutako energiaren %72,9 baino ez dela; petrolioa lehen mailako energiaren %42 da, eta CO2 isurketa guztien %52 da.

Kezkatzeko beste faktore bat da nola bermatzen ari den heritar guztiontzako energia-zerbitzu modernoak, fidagarriak eta eskuragarriak izatea; izan ere, 2016an, Eurostaten txostenaren arabera, 6,8 milioi pertsonak jasan zuten Espainian pobrezia energetikoa, biztanleriaren % 5ek.

Trantsizio energetikorako inbertsio teknologiko modernoen gorakada alde batera utzita, oraindik ere finantzaketa handiegia dago oligopolio energetikoko enpresa handientzat planetaren ustiapenean, eta horren ondorioz, pobrezia handitzen ari da, energetikoa barne.

Futuro Común plataformak dioenez, "Egoera ahulenean dauden kolektiboek ezin dute beren egoera okertu, eta, beraz, trantsizioa justizia sozialarekin egin behar da".

Errenta-mailei erreparatzen zaien EAEko pobrezia neurketaren arabera, Pobrezia eta Gizarte Desberdintasunei buruzko Inkestak (PGDI) adierazten du 2018an pobrezia energetikoa –neguan tenperatura egokiarekin bizilekua mantendu ezin duten pertsonen ehunekoan neurtuta– %9,3koa zela Euskadin, hau da, 200.000 pertsona direla kaltetuak, eta EB-28ko batez bestekoa (%7,8koa) eta Espainiako Estatuko batez bestekoa (% 8koa) gainditzen duela.

Oinarrizko gomendioak tokiko gobernuen aldetik 7. GIH-aren helburuen eta hobekuntzen jarraipena egiteko:

7.1.

Hemendik 2030era, zerbitzu energetiko eskuragarri, fidagarri eta modernoetarako sarbide unibertziala bermatzea.

7.2.

Hemendik 2030era, energia berriztagarrien proportzioa nabarmen handitzea energia-iturrien multzoan.

7.3.

Hemendik 2030era, energia-eraginkortasuna hobetzeko munduko tasa bikoiztea.

7.a.

Hemendik 2030era bitartean, nazioarteko lankidetzak handitzea, energia garbiari buruzko ikerketarako eta teknologiarako sarbidea errazteko, iturri berriztagarriak, energia-eraginkortasuna eta teknologia aurreratuak eta erregai fosilen gutxiago kutsatzen dutenak barne, eta azpiegitura energetikoan eta teknologia garbieran inbertsioa sustatzea.

7.b.

Hemendik 2030era bitartean, azpiegitura handitzea eta teknologia hobetzea, garapen-bidean dauden herrialde guztietan energia-zerbitzu modernoak eta jasangarriak emateko, bereziki gutxien aurreratutako herrialdeetan, garatzen ari diren uharteetako estatu txikietan eta itsasertzik gabeko herrialdeetan, dagozkien laguntza-programekin bat etorritik.

Gure gomendioak:

7.1.

- Estatuari eskatzea berehala onar dezala araudi bat, Espainian eta, ondorioz, Euskadin pobrezia energetikoa pairatzen duten pertsonen arreta emateko, egoera ez arintzeko.

- Energia-zerbitzuak eskuratzeko eskubideak bermatuko dituen araudi espezifikorik onartu ez bada, gizarte-bonoaren eskaera erraztea, eta haren eskakizunek energia-pobretasunak eragindako biztanleen kasuen errealitatea betetzen dutela zaintzea, bereziki egoera ahulenean dauden pertsonena (dibertsitate funtzionala duten pertsonak eta familiak, adinekoak, etorkinak, seme-alabak ardurapean dituzten emakumeak).

7.3.

- Eusko Jaurlaritzari eskatzen diogu neurriak hartzen jarrai dezala sektore jasangarrietan enplegu alternatiboak ziurtatzeko, inportatutako energia eta kanpo-mendekotasuna murriztuko dutenak.

- Eusko Jaurlaritzak azpiegitura fosil berrien garapena geldiaraztea eskatzen dugu (zentralak, esplorazioak, portu handiak, etab.), eta Espainiako gobernu zentraletik sor daitekeen edozein proposamenen aurka bozkatzeko.

- Eusko Jaurlaritzak energia-ereduaren aldatzearen aldeko jarrera sendoa izan dezala eskatzen dugu, energia nuklearra bezalako irtenbide faltsurik gabe.

7.a.

- Eusko Jaurlaritzak energia garbiaren eta iturri berriztagarrien ikerketa babesten jarrai dezala eskatzen dugu, 2030ean erregai fosilak erabat bertan behera uzteko.

- Ezabatu %100 berriztagarria den energiaren alde egiten ez duten oligarkia energetiko handiei eta karbono-emisio garbiak zerora eramateagatik finantzaketa-iturri oro, ez soilik Espainiako estatuan eta Euskadin.

- Pobrezia energetikoaren eta ur eta saneamendu eskasiaren kaltetu nagusiak diren emakumeei eta neskei ura eta energia jasangarriak eskuratzeko laguntza dieten proiektuak zuzenean babestea. Horrek ondorio kaltegarriak ditu haien osasunean eta segurtasunean.

7.b.

- Energia garbiaren iturrietan inbertitzen ari ez diren enpresa guztien lizentziak ezabatzea, hala nola, eguzki-iturrietan, haize-iturrietan edo iturri termaletan inbertitzen ari ez direnenak; eraikin eta fabriketan mundu mailako elektrizitate-kontsumoa murriztuko duten teknologien aldeko apustua egitea, edo energia egoera ahulenean dauden nazioarteko komunitateetara eramaten laguntzea.

2030 NOTIAGENDA

7.GIH: Guztiontzako energia eskuragarria, segurua, jasangarria eta modernoa bermatzea.

MATERIALAK:

BABESLEAK:

PARTZUERGOA:

